

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm IV. Nullus dubitat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

suam diligat, neque affectus extraneus reperiatur, qui vincat paternum. *l. ult. §. 1. C. de curat. furiosi.*

CAPITVLVM III.

Ex studiis.

PARAPHRASIS.

Ex pueri studiis intelligitur, quid de eius operibus, rectane, an amunda sint, existimari debeat, siue ex iis, quæ tractat puer, & ad quæ affectum se ostendit, coniectura sumi potest, num eius opus rectum futurum sit. *sumptum est ex prouerbis Salomonis. cap. 20. vers. 12. cum interpret. S. Hieronymi.*

De reliquo hoc Cap. non summat.

CAPITVLVM IV.

Nullus dubitat.

PARAPHRASIS.

Quemadmodum innocens non subterfugit iudicium, in quo se absoluum sperat, ita qui dilationibus iudicium declinare cupit, ea, de quibus accusatur, confiteri videtur.

SUMMARIVM.

1. *Præsumitur confiteri crimen, qui intra indultum sibi tempus, quo se de eo purget, in iudicio non comparet.*
2. *Quando fuga faciat probationem, aut saltem indicium de commisso crimine.*

NOT. VII. Qui aliquoties sibi indulto temporis spatio, intra quod comparere & se purgare debeat, non compareret, aut se absentat, censetur crimen confiteri, ita etiam legitur in *c. Decernimus. 10. Causa. 3. q. 9. vbi gl. monet verb. Manifestum*, hoc intelligi secundum præsumptionem; quæ autem alioquin pœnæ contumaciæ sunt, docent *DD. in l. Contumaciâ. 53. de iudiciis*, & dixi hoc lib. tit. de dolo.

2. *Quærun hinc de fugâ, num faciat probationem, aut saltem indicium de commisso*

crimine. *§. 1. Si quis metu futuræ inquisitionis, vel accusationis fugiat, indicium criminis commissi præbet, quæ est communis doctrina apud Farin. in praxi criminali. q. 48. n. 1. si tamen alia discedendi causa probabilis appareat, ob quam ille discessisse potuit, in dubio, quod benignius est, præferri debet, teste Farin. num. 44. nam odia sunt restringenda, & fauores ampliandi. Regula. 16. in 6.*

§. 2. Si quis post institutam inquisitionem, vel accusationem fugit, minus præsumitur contra ipsum, egisse id conscientia criminis, cum prætendi possit probabilis timor instituti processûs, qui per seipsum molestiam ac periculum creat, negari tamen non debet, quin & hæc fuga, quale quale criminis indicium afferat, prout ex hoc colligitur, aded quidem, vt si alia indicia accedant, efficere possint probationem semiplenam, adeoque iudex procedere possit ad torturam Rei, teste Carerio in pract. Tract. 2. de indiciis. n. 16. Farin. n. 34.

His duo addenda, primum, quod fuga famuli, si res aliqua eodem tempore in domo amissa ostendatur, faciat præsumptionem de furto, secundum *gl. in Auth. de exhibendis reis. §. Si verò semel. verb. factum.* quod maxime procedit, si civiliter agatur; sin autem criminaliter, tunc fuga famuli in hoc casu indicium tantum facit; quod interdum sufficit ad torturam, vt docet *Farin. cit. q. 48. n. 73. Mascard. de prob. concl. 821. n. 9.* alterum si quis in carcere detentus ob crimen, illo effracto, fugiat: præbet indicium commissi criminis, quæ est recepta sententia, ob eamque causam, si talis à iudice capiatur, grauius postea torqueri solet secundum *Clarum in practica*, immò communis ferme Doctorum est sententia *gl. l. In eos. ff. de custodia reorum & aliorum apud Clarum. & Farin. 30.* quod effracto carcere fugiens habeatur pro confesso, ideoque pœnâ ordinariâ puniri possit, sicuti si crimen, cuius causâ detinebatur, expressè confessus, aut de eo conuictus fuisset. *Argum. l. In eos. & l. 1. ff. de effractor. ex quibus tamen legibus id nequaquam colligitur.*

tur, sed hoc solum, quod tales effractores, (tamen si quoad crimen, de quo suspecti erant, innocentes reperiantur) puniendi sint, quia publicam custodiam violarent, ex eâ verò carceris effractione & fugâ confessio criminis inferri haud potest, cum alia causa valde probabilis fugiendi in promptu sit, videlicet, ut quis carceris se molestiâ, aliisque, quæ inde sequi possunt, periculis se liberet, an verò ea res saltem indicium afferat criminis, & quantum iudex arbitrari debebit, vide quæ dixi *lib. 1. Th. Mor. Tract. 4. cap. 15. n. 19.*

CAPITVLVM V.

Nonne.

PARAPHRASIS.

Super verba illa apud *S. Ioannem cap. 8. n. 18.* Nonne bene dicimus, quia Samaritanus es tu, & dæmonium habes; respondit Iesus: ego dæmonium non habeo. *S. Gregorius. homil. 18.* ita scribit: duo Christo illata fuerunt; vnum negavit, alterum tacendo consensit.

SUMMARIVM.

1. *Qui ex duobus sibi objectis vnum tantum negat, alterum tacitè confiteri censetur.*

NOT. vn. Si quis ex duobus sibi objectis vnum neget duntaxat, tum alterum tacitè confiteri censetur, ad hoc locus iste scripturæ allegatur, cum enim Samaritanus hebræâ linguâ custodem significet, idè *S. Greg. homil. 18. in Ioannem*, & alij ante ipsum Patres apud Toletum in citatū locum, mysticum sensum secuti dicebant, Christum, quando ad vnum solum ex objectis respondit negando, alterum, quod Samaritanus esset, tacitè confessum esse, sin autem ad litteralem sensum attendamus, Christus nequaquam confessus est se, quod exprobrabant ipsi iudæi, Samaritanum esse, id est, diuinæ legis transgressorem & contemptorem, qui potius hoc ipsum disertè negavit, cum ait, ego dæmonium non ha-

beo, sed glorifico patrem, qui in cælis est, idcirco autem dominus non iisdem verbis, quibus objectum erat, Samaritanum se esse negavit, quia iudæi existimare potuissent, ipsum loqui de Samaritano natione, sed sapientissimè Christus respondit talibus verbis, quibus secundum sensum, quo illi obijecerant, negaret se legis diuinæ contemptorem esse, vide, quæ docui *lib. 1. Th. Mor. Tract. 2. cap. 3. n. 3.*

CAPITVLVM VI.

Mandata.

PARAPHRASIS.

S. Gregorius I. ad Maximum Episcopum scribit, se mandata Dei meliùs implere, si ouera sua in gubernandis Ecclesiis suis cum fratribus seu Episcopis partiatur, ob eamque causam ipsum Maximum vt Vicarium Sedis Apostolicæ in cunctis Siciliae Ecclesiis constitutum esse, id verò priuilegium non Ecclesiæ eius concessum, sed personæ; quandoquidem ex præteritâ eius vitâ didicerit, quid de subsequente conuersatione præsumendum sit.

SUMMARIVM.

1. *Nunc Legati ad Prouincias destinantur, vt vices Papa gerant, olim constituebantur Vicarij, & quidem plerumque perpetui.*
2. *Priuilegium aliud reale seu locale, aliud personale, quod cum persona extinguitur.*
3. *Ex anti acta vita & moribus coniectura & præsumptio fit de futuris.*

NOT. I. Cùm Papa omnium Ecclesiarum curam gerere debeat, vt docui *lib. 1. Th. Mor. Tract. 4. cap. 6. n. 8.* idè Legatos ad prouincias destinat, qui vices Pontificis gerant. *cap. 1. de off. delegati.* olim autem Vicarij constituebantur, qui vices Sedis Apostolicæ in Regnis ac Prouinciis sustinebant, vt passim videre est in epistolis Gregorii I. et aliorum